

SOFIA
UNIVERSITY

ST. KLIMENT
OHRIDSKI
EST. 1888

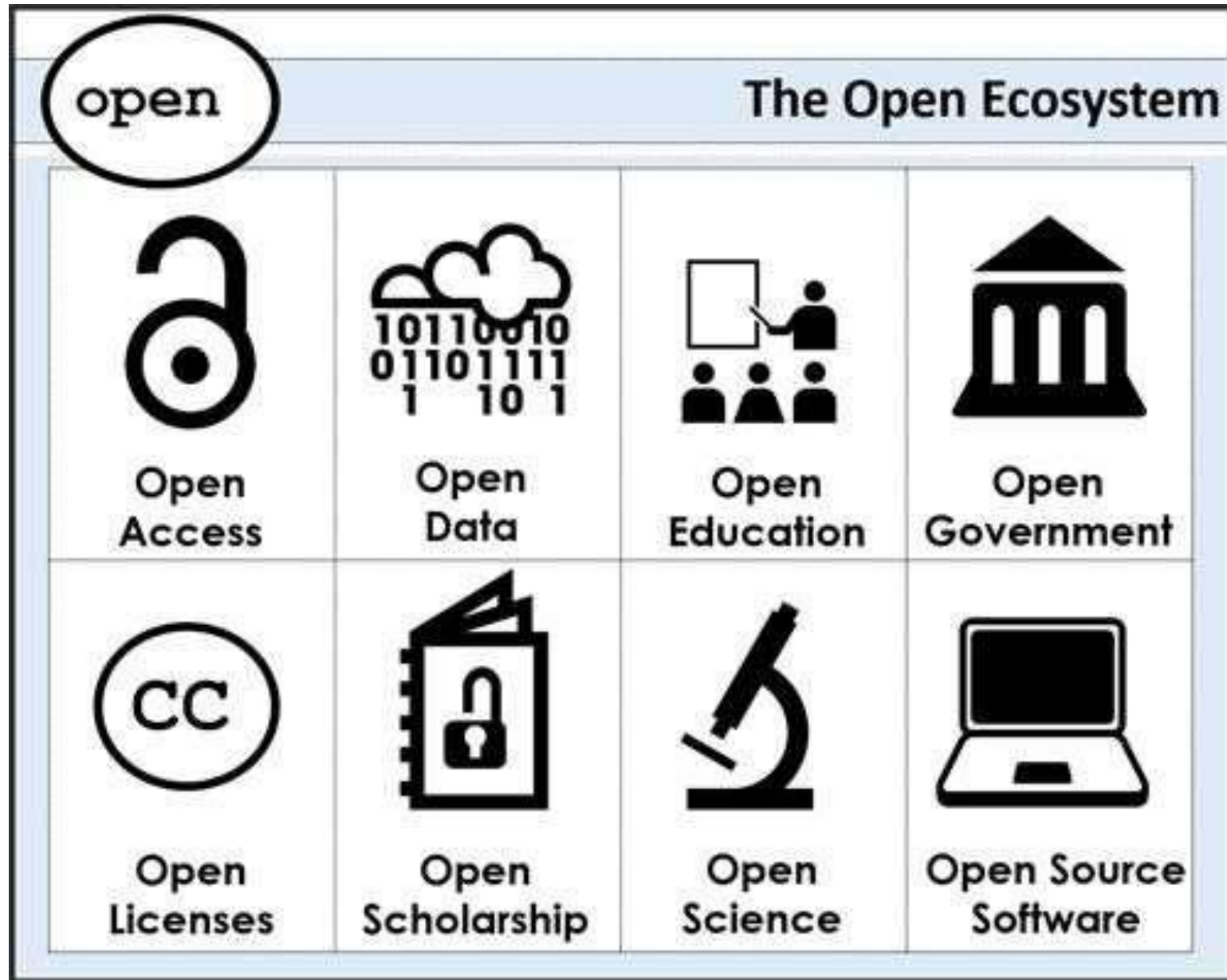
ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ НА ИНИЦИАТИВАТА ЗА ОТВОРЕНА НАУКА В БЪЛГАРИЯ

Prof. Krassen Stefanov

С ъ д ъ р ж а н и е

- Отворена наука по света
- Българския портал за отворена наука
- Проблеми и предизвикателства

Какво е Отворена наука

1. Движение с цел да гарантира достъпа до научните резултати, данни, услуги, софтуер и свободното разпространение на информация до всички слоеве от обществото.
2. Провеждане на научните изследвания по начин, който гарантира свободен достъп на другите до данните, резултатите и процесите в научните изследвания, възможно най-рано в процеса на изследванията, включително и възможност на всеки да споделя и допринася за научните изследвания.
3. Целта е да направим научните изследвания прозрачни, глобални, съвместни, ефективни и максимално полезни за обществото.

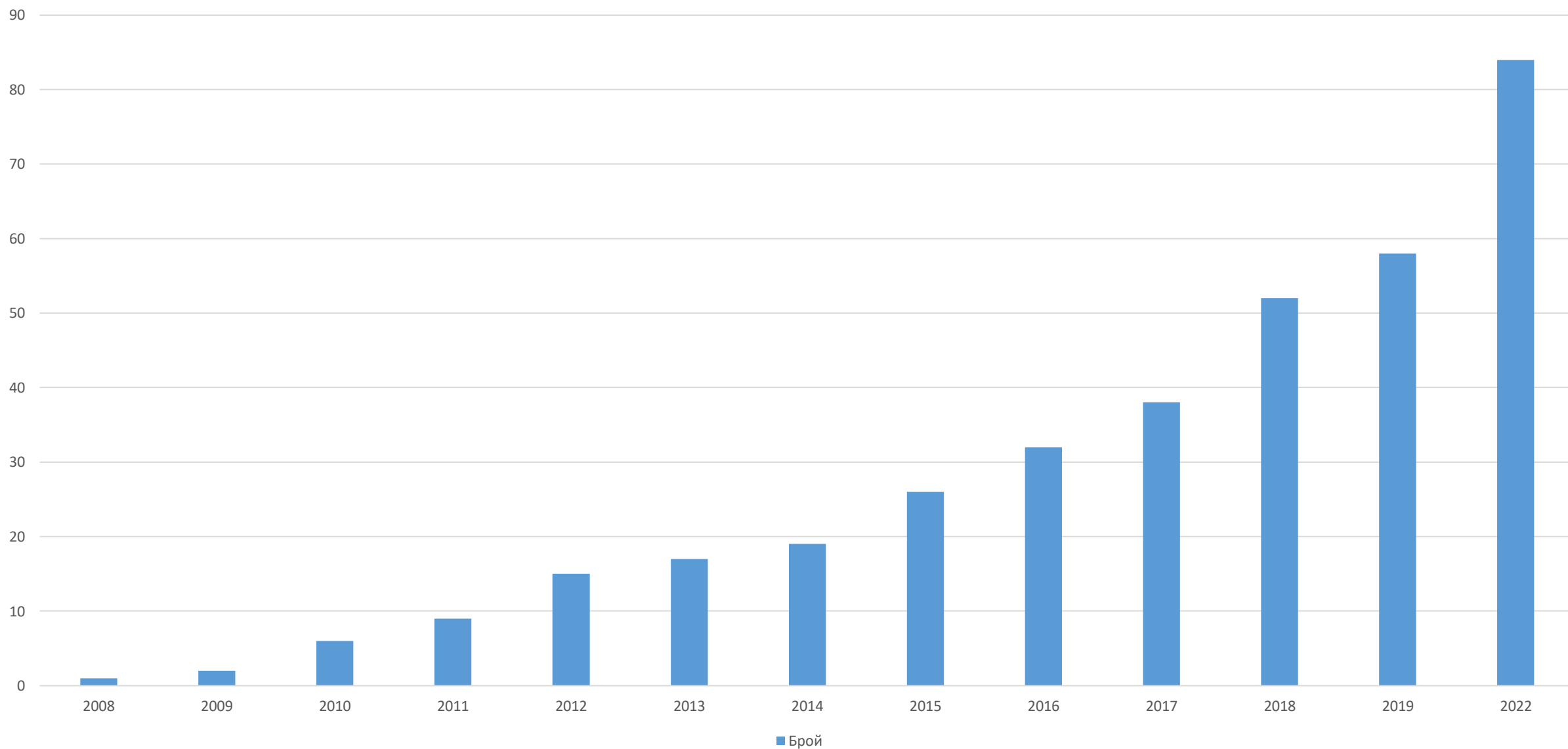
Прозрачност - Възпроизводимост

Wagenmakers et al. (2012)

Библиотека – 2022 г.	Издания	Софтуер	URL
Бургаски свободен университет	1261	DSpace	http://research.bfu.bg/
Български портал за отворена наука	34526	UNSPECIFIED	https://bpos.bg/
ИМИ – БАН	3749	DSpace	http://sci-gems.math.bas.bg
OpenAIRE България	No Link	DSpace	http://www.bg-openaire.eu
Медицински университет София	No Link	DSpace	http://cml.mu-sofia.bg:8080/xmlui
Стопанска академия Д. А. Ценов	3983	DSpace	http://dlib.uni-svishtov.bg/
Медицински университет Варна	615	EPrints	http://eprints.mu-varna.bg
Нов Български университет	3366	EPrints	http://eprints.nbu.bg
СУ „Св. Климент Охридски“	1720	DSpace	https://research.uni-sofia.bg
Технически университет София	33302	DSpace	http://digilib.nalis.bg/xmlui/handle/nls/29588
Тракийски университет	143	DSpace	http://digilib.nalis.bg/xmlui/handle/nls/29975

Български списания с отворен достъп

Какво представляват отворените данни

- Данни които са достъпни, използват се многократно, споделят се, обработват се и са свободни за научни и образователни цели и нужди
- В идеалния случай, без ограничения за използване, и с подходящ лиценз
- Възможни са допълнителни изисквания, като цитиране на оригиналните източници

FAIR данни

- **Findable:** easy to find the data and the metadata for both humans and computers. Enabled by machine-readable persistent identifiers (PIDs) and metadata
- **Accessible:** data can be retrieved using open protocols, possibly including authentication and authorization
- **Interoperable:** can be combined and used with other data or tools
- **Re-usable:** well-described so that they can be replicated and/or combined in different settings

Различия между FAIR и отворени данни

- Отворените данни са достъпни за всички, докато FAIR само за определени потребители
- Отворените данни притежават всички свойства на FAIR данните
- FAIR данните може да не са отворени и достъпни за всички – могат да бъдат частни, ограничени, зависими от произволен лиценз.

Алианс за изследователски данни (Research Data Alliance, RDA)

Общност от съмишленици за

- откритото споделяне на резултатите от научните изследвания
- правилно запазени данни
- дава широка перспектива за развитие на всички дялове на науката

Обединява

- *производителите* на данни
- *потребителите*
- *администраторите*, които осигуряват съхранение, обработка и обмен на данни

Българският RDA възел <https://rda.bg/>

Партньори:

- университетите
- изследователските организации
- Националният център за информация и документация /НАЦИД/
- Министерство на образованието и науката

Облак за отворена наука

- Европейски облак за отворена наука (EOSC)
- Български облак за отворена наука (BOSC)
*Първи прототип, разработен от Софийски университет
по програма ИКТвНОС*
- Портал за отворена наука <https://bpos.bg/>

European Open Science Cloud (EOSC)

- 2016 - official plan from EC to create an “Open Science Cloud”
- 2019 - EOSC established
- 2021 - Bulgarian national plan for the development of Open Science Initiatives approved: defines the strategic goals, the roadmap for the next period (2021-2025) and the instruments to implement Open Science principles in practice.

Модел на Европейския облак за научна информация

a. Architecture	Architecture of the federated infrastructures as the solution to the current fragmentation in research data infrastructures which are insufficiently interoperable.
b. Data	FAIR data management and tools. A common data language to ensure data stewardship across borders/disciplines based on FAIR principles.
c. Services	Available services from a user perspective. A rich environment offering a wide range of services covering the needs of the users.
d. Access & Interface	Mechanisms/interfaces for accessing EOSC. A simple way for dealing with open data obligations or accessing research data across different disciplines.
e. Rules	Rules of participation for different EOSC actors. An opportunity to comply with existing legal and technical frameworks and increase legal certainty & trust.
f. Governance	Governance of the EOSC, aiming at ensuring EU leadership in data-driven science but requiring new governance frameworks.

EOSC Model: 6 lines of action (Source: Implementation Roadmap for the European Science Cloud (*Staff Working Document SWD* (2018): 83), 14 March 2018: <http://ec.europa.eu/research/openscience/index.cfm?pg=open-science-cloud> , 16.05.2019)

Архитектура на BOSС

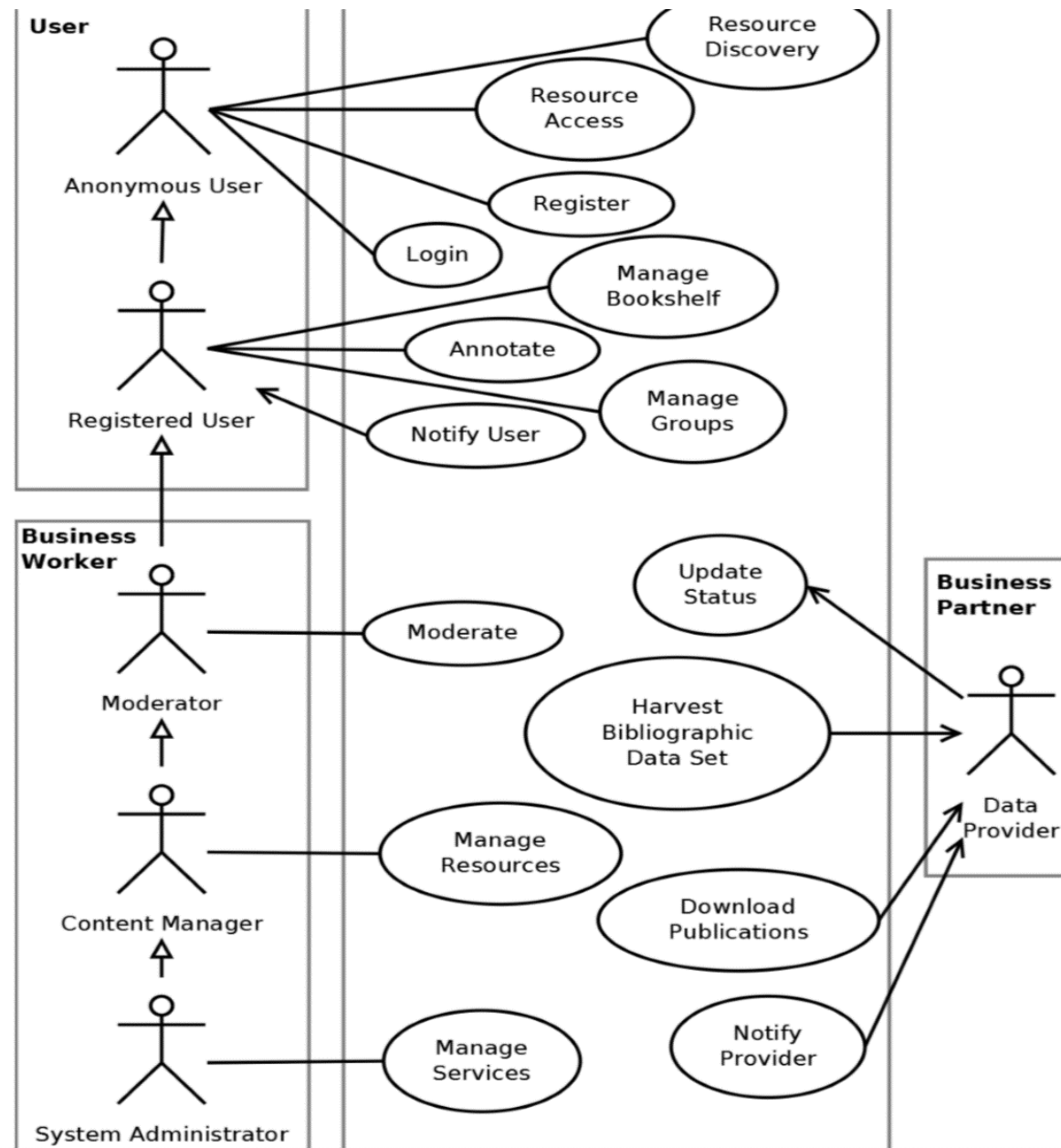
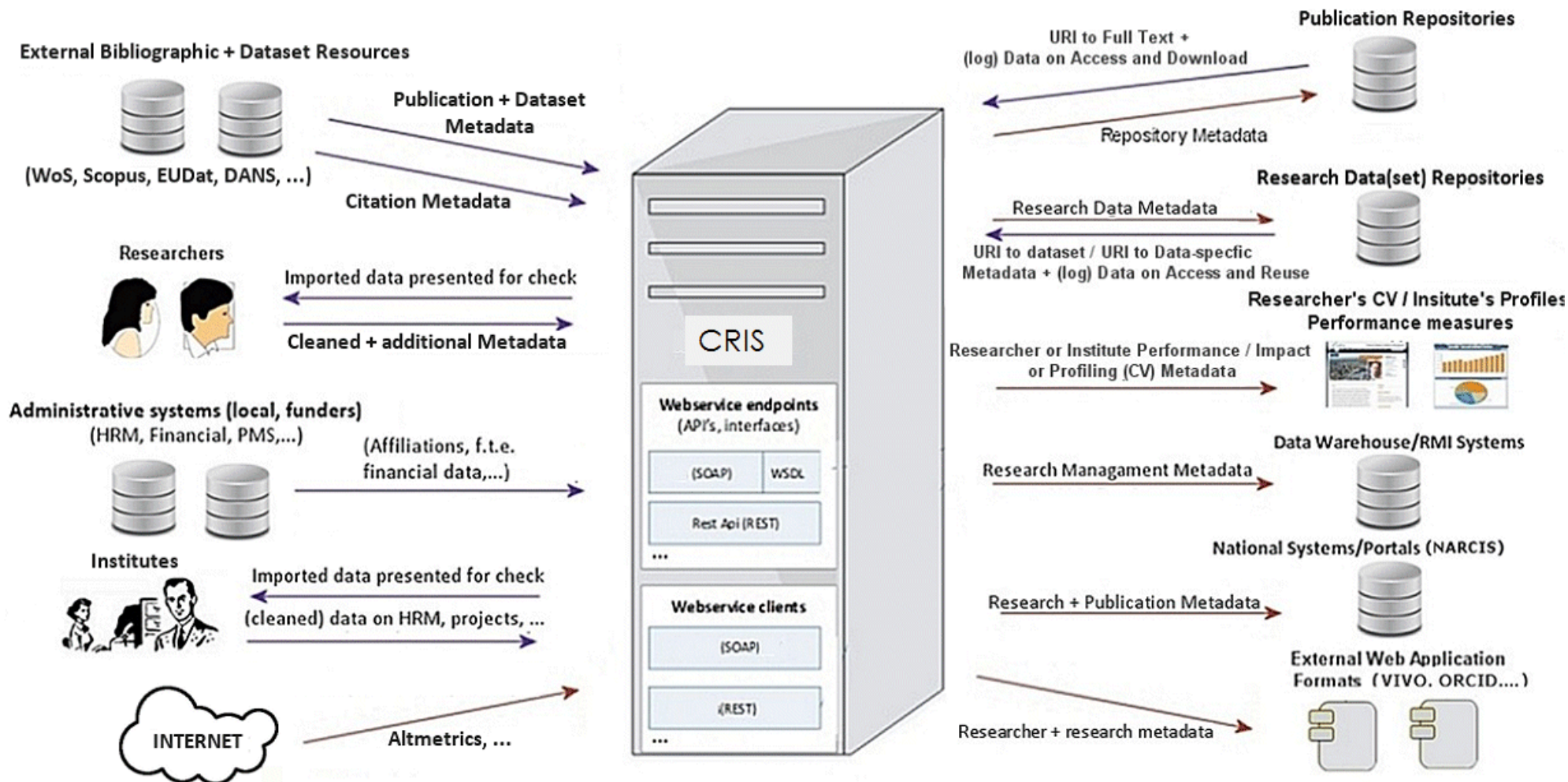

Схема на BOSC

Първи прототип на Българския Научен Облак

RI Infrastructure on an institutional level: Central position of CRIS

Exchange of information to and from the CRIS automated and based on CERIF-XML

Search DSpace

Advanced Search
→ Home

Browse
→ Communities & Collections
→ Issue Date
→ Author
→ Title
→ Subject

Sign on to:
→ Receive email updates
→ My DSpace authorized users
→ Edit Profile

→ Help
→ About DSpace

BulDML at Institute of Mathematics and Informatics >

Bulgarian Digital Mathematics Library (BulDML) at IMI-BAS

Welcome to our digital repository at Institute of Mathematics and Informatics!

Collections in BulDML

- Serdica Mathematical Journal
- Serdica Journal of Computing
- Mathematica Balkanica New Series Vol 24 Book 2010
- Pliska Studia Mathematica Bulgarica
- Bulletin de l'Institut de Mathématiques 1953-1974
- Fractional Calculus and Applied Analysis
- International Journal Information Theories and Applications - IJ ITA
- International Journal Information Technologies and Knowledge - IJ ITK

Book Series

- Mathematica Balkanica New Series Vol 24 Book 2010
- Access to Digital Cultural Heritage: Innovative Applications of Automated Metadata Generation
- International Book Series Information Science and Computing (ITHEA) 2009
- International Book Series Information Science and Computing (ITHEA) 2008

Proceedings - Collections List

Journals sites external links

- Serdica Mathematical Journal
- Serdica Journal of Computing
- Mathematica Balkanica (new link) (old link)
- Pliska Studia Mathematica Bulgarica
- Fractional Calculus and Applied Analysis

EuDML: The European Digital Mathematics Library

SEARCH EuDML

Find out more at
<http://eudml.org/>

RSS Feeds

1.0

2.0

To give Europe a global lead in scientific data infrastructures and to ensure that European scientists reap the full benefits of data-driven science.

<https://cris.fmi.uni-sofia.bg/global-search>

The Bulgarian Open Science Cloud

Search

for

Go

Start a new search

Publications

[Optimization of nutrient medium containing agricultural wastes for xylanase production by *Aspergillus niger* B03 using optimal composite experimental design \[Oct-2007\]](#)

G DOBREV; I PISHTIYSKI; V STANCHEV; R MIRCHEVA; Veselin Stanchev Stanchev

[General Image Database Model \[1999\]](#)

Peter L. Stanchev

[Next-Generation Internet Projects \[2014\]](#)

John Geske; Peter Stanchev

[An Image Data Model \[2000\]](#)

William I. Grosky; Peter L. Stanchev

[Multimedia Standards. History. State of Art \[2011\]](#)

Peter L. Stanchev

Discover

By type

Publications	57
Researcher profiles	49
Organizations	1
Fundings	1

Cookies

This site uses cookies [Find out more](#)

OK!

Windows Ink Workspace

[See the Stories](#)

Let us guide you through EOSC!
What do you want to do today?

Browse by research activity

Browse by scientific domain

Discover research outputs

Find datasets, scientific publications, software...

Publish research outputs

Store, backup, archive your data, publications, software

Process and analyse

Verify, organise, transform, integrate, and extract data
in an appropriate output format software service

Access computing and storage resources

Find HPC, IT centres for science, cloud computing,
cloud container computing, online storage

Find instruments & equipment

Find research instruments and scientific equipment

Access training material

Find lessons, courses, videos

Access research infrastructures

Find environments delivered by scientific clusters or RIs
that will equip you with all tools needed for a
dedicated research use case

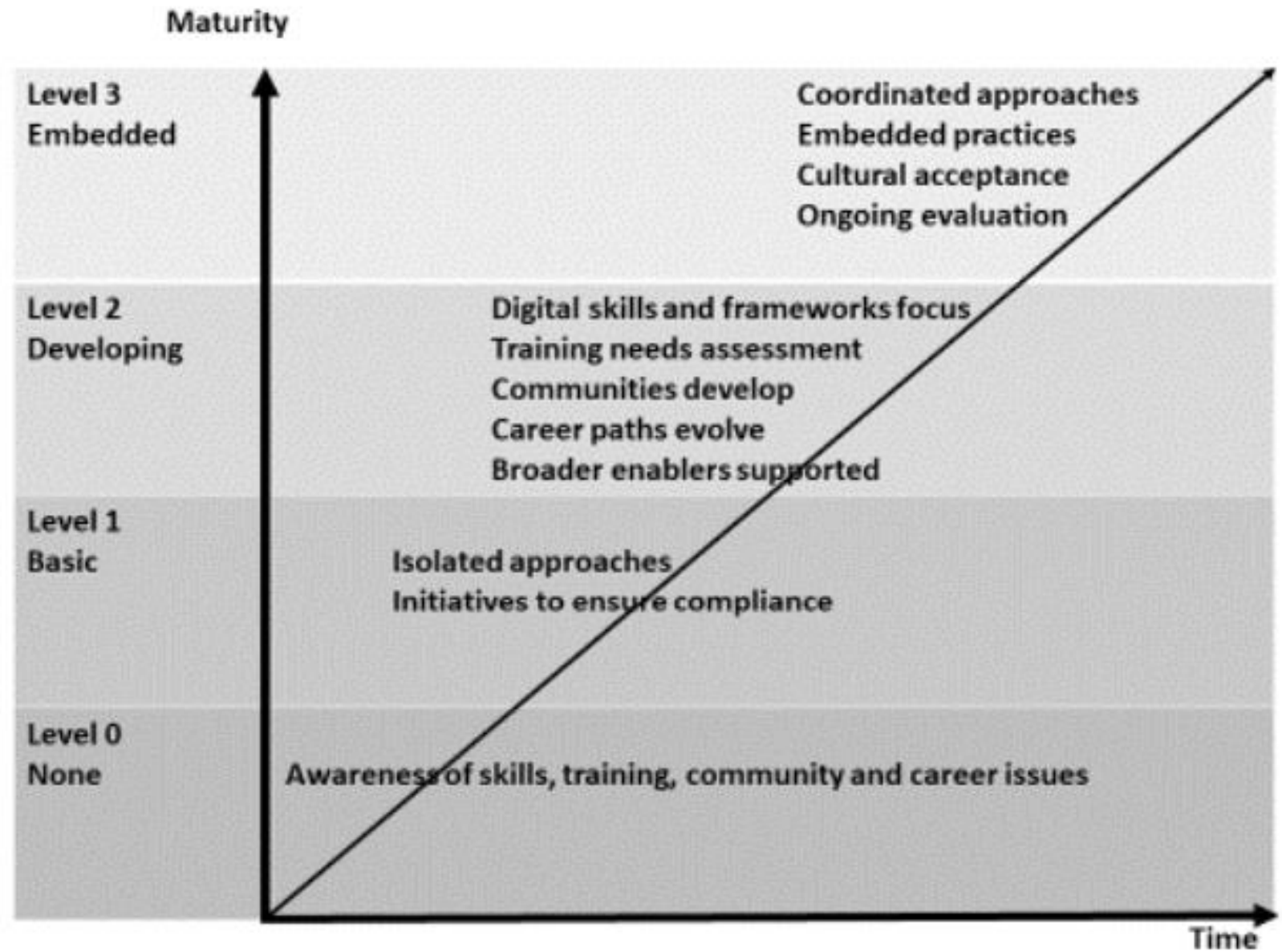
Manage research data

Find robust, feature-rich and user-friendly services to
manage your data

[BROWSE ALL CATEGORIES](#)

GET ENGAGED

Digital workforce maturity model

Състояние на националните политики за отворена наука в страните от ЕС

- Фрагментирани, разнопосочни, несъгласувани
- Липса на национални политики за изграждане на компетенции за отворена наука
- Липса на унифицирани национални политики за изграждане на дигитални умения
- Липса на ясни кариерни пътища за учени изцяло посветени на отворената наука
- Стратегиите за отворена наука се фокусират върху услуги и инфраструктура, но не и как да се изградят специалистите които да ги предлагат
- Отсъствие на отворената наука като област на обучение в университетите
- Липса на национална политика за цялостно развитие на отворената наука

Анализи на ЕК

- EOSC within National Strategies for Digital Skills: Recommendations Report: <https://zenodo.org/record/4461658>
- EOSC within National Strategies for Digital Skills: Gap Analysis Study <https://zenodo.org/record/4461480>
- EOSC within National Strategies for Digital Skills: Landscape Report <https://zenodo.org/record/4461379>
- EOSC within National Strategies for Digital Skills: Consultation and Focus Group Report <https://zenodo.org/record/4461636>

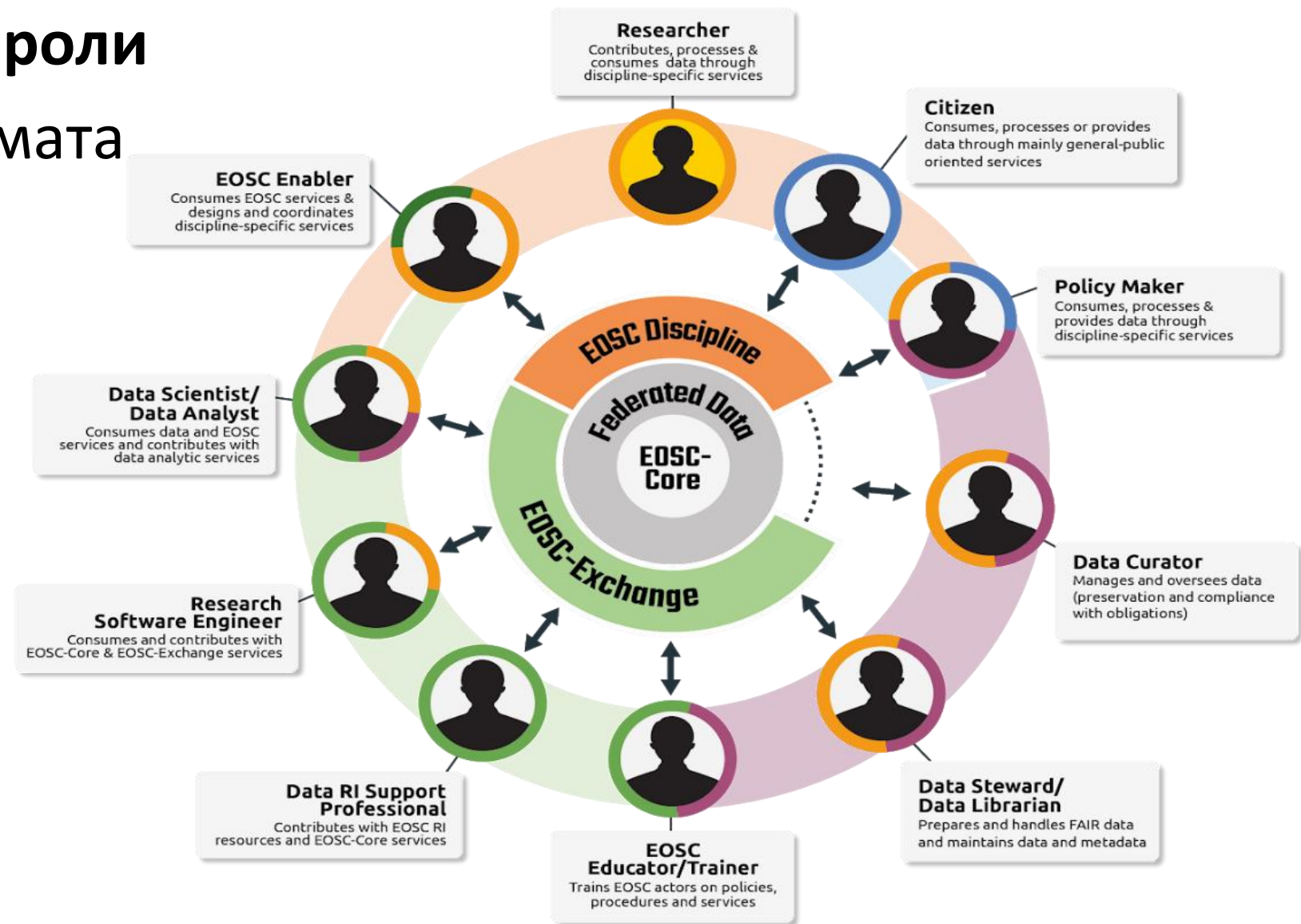
Описание на 10 роли в EOSC екосистемата

Also in the Strategic
Research and
Innovation Agenda
(SRIA) of the European
Open Science Cloud
(EOSC)

<https://www.eosc.eu/site/s/default/files/EOSC-SRIA-V09.pdf>

and EOSC Glossary,
Dec 2020

<https://docs.google.com/document/d/1zcF95LChshSCv1biqS-AWG12VRyRyzZ5SKyMF5cyk3k/edit#>

ICT-Specific
Developing Software

Library & Information Science
Understanding Data

Discipline Specific
Conducting Research

General Public

Новите отговорности на библиотеките

- Поддържане на (мета)данните в институционални хранилища с отворени ресурси
- Подпомагане на учените в процеса на предоставяне на резултатите от изследванията и данните, на базата на които са постигнати
 - Консултации и обучения относно
 - споделяне в хранилища за отворени данни
 - лицензионни споразумение и други
- Отворен достъп на обществото и икономиката до знанието, предоставено директно от извора

Поддържане на метаданните в институционалните хранилища

Research at Sofia University: За к × +

research.uni-sofia.bg/handle/10506/475

18 88

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПОРТАЛ
СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Search DSpace
Go
Advanced Search
Home

Browse
Communities & Collections
Issue Date
Author
Title
Subject

Sign on to:
Receive email updates
My DSpace authorized users
Edit Profile
Help
About DSpace

Research at Sofia University >
Faculty of Philosophy >
Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Философски факултет >
Книга Психология / Livre Psychologie >
Т. 101. Книга Психология. >

Please use this identifier to cite or link to this item: <http://hdl.handle.net/10506/475>

Title: За когнитивните революции и когнитивния ренесанс : Втора част
Other Titles: On Cognitive Revolutions and Cognitive Renais-Sance : Part Two
Author: Христова-Славчева, Евдокия
Christova-Slavcheva, Evdokia
Keywords: когнитивна психология
cognitive psychology
Issue Date: 2011
Citation: Христова-Славчева, Евдокия. За когнитивните революции и когнитивния ренесанс. Втора част. В: Год. СУ "Св. Климент Охридски", Философски факултет, Книга Психология, Т. 101, 2011, с. 5-22.
Abstract: The transition from the study of consciousness to the study of behavior in psychology can be determined by T. Kuhn's theory of scientific development (Kuhn, 1996) as a revolution which changes the domineering mentalist paradigm to a behaviorist one. The new paradigm rejects the immediate experience as the main subject of study and introspective methods are replaced by objective ones measuring the stimulus-response link. One of the central themes in mentalist paradigm, ie replacement of knowledge with learning as basic for behavior modification due to its potential for behavior research. During this period, the metaphors of stream of behavior and of labyrinth can be considered as alternatives to the "field" and "stream" of consciousness. Cultural-historical theory of L. S. Vygotsky (1982) of higher mental functions i opposing behavioral paradigm. Vygotsky not only restores the topic of consciousness in psychology but introduces a new perspective for studying cognition. Vygotsky's three-component unit of psychological analysis represents the dynamic space of higher mental functions' formation. Переход от изучения сознания к изучению поведения в психологии можно опреде- лить в соответствии с теорией Т. Куна (1996) как революционной смены парадигм. В новой бихейвиористской парадигме отвергается непосредственный опыт как основной предмет исследования, а как подлинный научный метод применяется объективное изучение связи стимула – реакция. Исследование познания в радикальной форме поведенческой психоло- гии редуцируется до изучения научения. Попытки либерализации форм бихейвиоризма делается со стороны концепции о „промежуточных переменных“ в исследовании науче- ния и знаковой операции. Подлинное изучение познания продолжает как в работах тради- ционных менталистических школах, так и в новых поисках изучения познания в контек- сте социальных и культурных различий. Контрапункт поведенческой парадигмы является культурно-исторической теории Выготского (1982). Она не только возвращает тема о со- знании в лоне психологии, но и дает новую перспективу в изучении познания. Метафоры психологических искании бихейвиористов являются потоком поведения и лабиринтан, а трикомпонентная единица психологического анализа Л. Выготского репрезентирует ди- намическое пространство формирования высших психических функций.

URI: <http://hdl.handle.net/10506/475>
Appears in Collections: [Т. 101. Книга Психология.](#)

Files in This Item:

File	Description	Size	Format
1_Hristova-Slavcheva_tom101.pdf		990.99 kB	Adobe PDF View/Open

Повишаване на публикационната компетентност

- **В кои** хранилища с отворен достъп могат да публикуват?
- **С какъв лиценз** да публикуват в хранилища с отворен достъп?
- **Какво** могат да публикуват в хранилища за отворен достъп?

Информирание, консултации, обучения, подкрепа

1. КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВАТ АВТОРОВИТЕ ПРОФИЛИ И ЗАЩО СА ВАЖНИ.

2. СЪЗДАВАНЕ И РЕДАКТИРАНЕ НА АВТОРОВ ПРОФИЛ В ORCID.

3. ПОЛУЧАВАНЕ НА AUTHORID В SCOPUS.

4. РЕГИСТРИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОФИЛ В PUBLONS.

5. СЪЗДАВАНЕ И РЕДАКТИРАНЕ НА АВТОРОВ ПРОФИЛ В GOOGLE SCHOLAR.

6. РЕГИСТРИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОФИЛ В ACADEMIA.EDU И RESEARCHGATE.

ОСНОВНИ
АКЦЕНТИ В КУРСА

- **В какви** издания (с отворен достъп) да публикуват изследователите?
- **Как** учените да получат международни идентификационни номера на дигитални обекти (например DOI)?
- **Какви лицензи** да прилагат при създаване на отворени образователни ресурси?

Литература за читатели със специални образователни потребности

Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“

Автореферати на дисертации, защитени в Софийския университет „Св. Климент Охридски“

Научни публикации на преподаватели от Софийския университет „Св. Климент Охридски“

Учебна литература

Архив на акад. Стоян Аргиров

Архив на проф. Стоян Романски

Библиотека на проф. Боян Пенев – титулни страници

Ръкописи

Български старопечатни издания (1806-1878)

Колекция „Славика“ (1822-1922)

Чужди старопечатни, редки и ценни издания (XVI – XX) в.

Автореферати на дисертации, защитени в други висши училища и научни институти

Каталог

Бази данни

Дигитални колекции

Библиотеката: посредник между обществото и науката

Дигитални колекции

[Литература за читатели със СОП](#)

[Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“](#)

[Автореферати на дисертации, защитени в Софийския университет „Св. Климент Охридски“](#)

[Научни публикации на преподаватели от Софийския университет „Св. Климент Охридски“](#)

[Учебна литература](#)

[Архив на акад. Стоян Аргиров](#)

[Архив на проф. Стоян Романски](#)

[Библиотека на проф. Боян Пенев – титулни страници](#)

[Ръкописи](#)

[Български старопечатни издания \(1806-1878\)](#)

[Колекция „Славика“ \(1822-1922\)](#)

[Чужди старопечатни, редки и ценни издания \(XVI – XX\) в.](#)

[Автореферати на дисертации, защитени в други висши училища и научни институти](#)

[Фотографии](#)

[Периодични издания](#)

БЪРЗИ ВРЪЗКИ

[Услуги за читатели със СОП](#)

[Информационни услуги](#)

[Междубиблиотечно заемане](#)

[Поръчка за закупуване на книги](#)

[Заявка за дигитализиране на авторски книги и статии](#)

[Филиални библиотеки](#)

[Обучения](#)

[Организиран посещени](#)

[Често задавани въпроси](#)

[Попитай библиотекаря](#)

Състояние на Българския портал за отворена наука

- Съдържа само научни публикации
- Никакво развитие от момента на стартирането
- Несъвместим с европейския портал за отворена наука
- Огромни компоненти от научните резултати на българските учени не са обхванати от националния портал (данни, софтуер, изследователски инфраструктури, услуги, консултации)
- Значително изостава от обещаното в националната стратегия
- Необходимо е преосмисляне на подхода на държавата
- Необходимо е много по-активно включване на научните организации

Финансова рамка (в хил. лева)

Година/източник	2021	2022	2023	2024	2025
От държавния бюджет	2 000	3 000	3 500	4 000	3 000
От ЕСИФ	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Общо	7 000	8 000	8 500	9 000	8 000

Благодаря за вниманието!

проф. д-р Красен Стефанов

krassen@fmi.uni-sofia.bg

